

Spraakaproxie

In deze folder leest u wat spraakaproxie is, hoe dit ontstaat en wat de gevolgen daarvan zijn in het dagelijks leven. Ook leest u wat de logopedist voor u of uw naaste kan betekenen in de behandeling. Ten slotte vindt u tips om het communiceren met een persoon met spraakaproxie te vergemakkelijken.

Wat is spraakaproxie?

Bij spraakaproxie is het programmeren van de spieren die nodig zijn bij het spreken verstoord. Dit betekent dat de spieren zelf goed werken, alleen de aansturing vanuit de hersenen geeft problemen. Dit kan veroorzaakt worden door een beschadiging aan de hersenen (beroerte, trauma, dementie). Mensen met spraakaproxie hebben moeite met het doelbewust uitspreken van klanken, woorden en zinnen. Vaak gaat het spontaan spreken (automatismen, zoals iemand groeten of tellen tot 10) beter dan het doelbewust spreken. Door spraakaproxie kunnen mensen vaak niet meer vloeiend en/of verstaanbaar spreken.

Gevolgen van spraakaproxie

- De spraak is langzaam
- Woorden worden opgesplitst in lettergrepen
- Het zoeken naar de juiste klanken en woorden. Vaak wordt er herhaaldelijk geprobeerd om de juiste klank of het juist woord te produceren
- De klank van taal kan vervormd zijn, woorden en zinnen kunnen daardoor 'anders' klinken
- Over het algemeen meer spraakproblemen bij langere en meer complexe woorden en zinnen
- Problemen met het spreken zijn inconsistent. Zo kan het uitspreken van een bepaald woord op het ene moment goed gaan, maar op een ander moment weer helemaal niet
- Problemen met het ritme van de spraak
- Voornamelijk problemen met de doelbewuste spraak, minder moeite met automatische spraak zoals iemand groeten
- De aaneenschakeling van de opeenvolgende klanken in woorden en zinnen verliezen hun vloeiendheid

Spraakpraxie komt vaak in combinatie voor met afasie. Dit betekent dat er vaak meerdere spraak- en taalproblemen door elkaar aanwezig zijn. Voor meer informatie over afasie verwijzen we u naar de folder afasie.

Tips

Onderstaande tips zijn bedoeld om de communicatie met mensen met spraakpraxie beter te laten verlopen.

Algemene tips

- Neem allereerst de **tijd** voor het gesprek.
- Probeer een gesprek te voeren in een **rustige omgeving**. Iemand kan snel afgeleid zijn, waardoor hij/zij de draad van het gesprek kwijtraakt.
- Probeer niet te veel in te vullen voor de persoon met spraakpraxie
- Onderbreek de persoon met spraakpraxie niet
- Kijk de persoon met spraakpraxie tijdens het spreken aan. **Oogcontact** bevordert de aandacht en het aankijken geeft hem/haar de gelegenheid om uw gelaatsuitdrukking te 'lezen' en uw mondbeeld te zien.
- Praat over de dingen in de **onmiddellijke nabijheid**, die hem/haar bekend zijn en hem/haar interesseren.

Hulp bij het uiten

Als de persoon met spraakpraxie iets zegt dat u niet begrijpt/niet verstaat, kunt u het volgende proberen:

- Stel gesloten vragen (ja/nee vragen).
- Vraag één ding tegelijk.
- Kijk goed naar de gezichtsuitdrukking en lichaamstaal van de persoon. Hieruit kunt u vaak al veel aflezen.
- Stimuleer om het bedoelde aan te wijzen.
- Stimuleer om een ondersteunend gebaar te maken.
- Vraag of hij/zij iets kan tekenen of opschrijven. Soms lukt het wel om het woord te schrijven, maar kan hij/zij het niet zeggen.

Logopedie

Gedurende de opname op de revalidatieafdeling (en mogelijk bij vervolg na ontslag) zullen de logopedisten van Zinzia Zorggroep starten met het onderzoeken/behandelen van de spraakpraxie. De logopedist geeft gerichte oefeningen om de spraakproductie/de verstaanbaarheid van het spreken te verbeteren en geeft tips en begeleiding aan familie/naasten hoe de communicatie geoptimaliseerd kan worden. In de behandeling staat het weer optimaal kunnen communiceren met de omgeving centraal.

Meer informatie

Wij kunnen ons voorstellen dat u extra begeleiding en/of informatie wilt hebben in deze nieuwe situatie omtrent uw familielid of bekende. U kunt dan ook altijd contact opnemen met de behandelend logopedist.

Contact via het algemene telefoonnummer: 088-3114200

U kunt ook mailen naar logopedie@zinzia.nl